

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

U Zagrebu, 5. srpnja 2023. godine

**PREDSJEDNIKU
HRVATSKOG SABORA**

Predmet: Amandman na Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije, s konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 516

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora na Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije, P.Z. br. 516 podnosimo sljedeći

A M A N D M A N

I. Na članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

U članku 26. stavak 1. mijena se i glasi: „Energetska zajednica građana je pravna osoba koja je osnovana na području Republike Hrvatske, čiji se vlasnici udjela ili članovi dobrovoljno udružuju kako bi ostvarili prednosti razmjene energije proizvedene i potrošene na određenom prostornom obuhvatu. Prostorni obuhvat energetske zajednice može biti jedna ili više jedinica lokalne samouprave koje čine geografsku cjelinu (primjerice otok, regija).“

Stavak 2. mijenja se i glasi: „Vlasnik udjela ili član u energetske zajednice građana može biti bilo koja fizička ili pravna osoba, koja je vlasnik nekretnine, odnosno čije je mjesto prebivališta ili boravišta, poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području lokalne zajednice određene u stavku 1. ovog članka.“

Stavak 4. mijenja se i glasi: „Ovisna društva i vladajuća društva, u smislu propisa koji uređuju trgovačka društva, udruge, zaklade te ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne samouprave, unutar jedne energetske zajednice smatraju se jednim članom te imaju jedan glas.“

Stavak 20. briše se.

Stavak 21. postaje stavak 20. koji glasi: „Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima vlasnika udjela odnosno članova energetske

zajednice građana ne smije biti veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjerim mjestima.“

O b r a z l o ž e n j e

Predlažemo izmjenu članka 26. stavka 1. ZOTEE-a u dijelu koji zahtijeva da energetske zajednice građana moraju djelovati na temelju zakona kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Smatramo da tako navedena odredba nije u skladu s Direktivom (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (dalje: Direktiva) koja u točki 44. Preambule navodi kako slijedi:

"Države članice trebale bi moći osigurati da energetske zajednice građana budu subjekt bilo kojeg oblika, na primjer udruga, zadruga, partnerstvo, neprofitnu organizaciju ili malo ili srednje poduzeće, sve dok takav subjekt može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i podlijevati obvezama."

Iz teksta same Direktive razvidno je da se njome ne ograničava da energetske zajednice građana budu ustrojene i u drugom obliku, osim neprofitnih organizacija. Jasno je da Direktiva ograničava mogućnost obavljanja djelatnosti radi stjecanja dobiti, no iz takvog stava Direktive ne proizlazi da energetska zajednica građana mora djelovati prema zakonu kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Nadalje, predlažemo brisanje članka 26. stavka 1. ZOTEE-a u dijelu koji obvezuje energetske zajednice građana da svoju energetska djelatnost obavljaju na temelju dozvole izdane od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: HERA). Smatramo da takva obveza predstavlja neproporcionalni i nerazmjerni regulatorni zahtjev te ograničava energetske zajednice građana u stupanju pa onda i djelovanju na tržištu, a što je protivno Direktivi (članak 16. stavak 1. točka (e) i točka 46. Preambule).

Naime, smatramo da ishodenje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti, pa onda i upis u registar dozvola koji vodi HERA, predstavlja nepotrebnii namet, uzimajući u obzir (i) da se energetska zajednica građana upisuje u isto vrijeme i u zasebni registar energetske zajednice građana kojeg isto vodi HERA, a koji sadrži podatke o vlasnicima udjela ili članovima, prostornom obuhvatu lokalne zajednice i druge (članak 27. stavak 2. ZOTEE) te (ii) opseg dokumentacije koja je potrebna za ishodenje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti organiziranja energetske zajednice građana (Prilog I. točka 8. Pravilnika o dozvolama za obavljanje energetske djelatnosti i vođenju registra izdanih i oduzetih dozvola za obavljanje energetske djelatnosti (NN 44/22)), koja među ostalim uključuje popis zaposlenih radnika te trogodišnji razvojni i investicijski plan za obavljanje energetske djelatnosti.

Predlažemo dodatak članku 26. stavku 1. ZOTEE-a u vidu prostornog obuhvata lokalne zajednice tako da prostorni obuhvat bude određen geografski (primjerice otok, regija) ili administrativno (jedna ili više jedinica lokalne samouprave koje čine geografsku cjelinu). Smatramo da je limitiranje prostornog obuhvata energetske zajednice građana na jedinicu lokalne samouprave protivno točki 46. Preambule Direktive koja kaže:

"Razmjena električne energije članovima ili vlasnicima udjela omogućuje opskrbu električnom energijom iz proizvodnih postrojenja unutar zajednice bez neposredne fizičke blizine proizvodnom postrojenju i vezanosti za zajedničku mjernu točku."

Predlažemo izmjenu članka 26. stavka 2. ZOTEE-a u dijelu koji određuje tko može biti vlasnik udjela ili član u energetske zajednici građana tako da se naglasi da je članstvo u energetske zajednici građana otvoreno za sve kategorije subjekata u skladu s točkom 44. Preambule Direktive. Također, smatramo da je uređenje da vlasnik udjela ili član može biti samo subjekt čije je mjesto stanovanja, poslovnog nastana ili poslovnog prostora na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište energetske zajednice građana protivno točki 46. Preambule Direktive koja navodi sljedeće: "Razmjena električne energije članovima ili vlasnicima udjela omogućuje opskrbu električnom energijom iz proizvodnih postrojenja unutar zajednice bez neposredne fizičke blizine proizvodnom postrojenju i vezanosti za zajedničku mjernu točku."

Samim time, kako bi se osigurala usklađenost s Direktivom, predlažemo izmjenu koja kao vlasnika udjela ili člana energetske zajednice građana uključuje i vlasnike nekretnine te jasnije definira mjesto njihova stanovanja.

S obzirom na prethodni prijedlog izmjene članka 26. stavka 1. ZOTEE-a, predlažemo izmijeniti i stavak 2. istog članka u vidu definiranja prostornog obuhvata lokalne zajednice.

Predlažemo izmjenu članka 26. stavka 4. ZOTEE-a jer je ograničenje da vlasnik udjela ili član energetske zajednice građana ne smije imati više od 40% udjela u vlasništvu pravne osobe drugog vlasnika udjela ili člana protivno Direktivi. Takvo uređenje zadire u mogućnost osnivanja energetske zajednice u bilo kojem obliku, te ograničava jedinice lokalne samouprave i njihova povezana društva u dijeljenju energije u sklopu energetske zajednice građana. Jedinice lokalne samouprave djeluju u zajednici kroz različite oblike (npr. ustanove, trgovačka društva itd.) te sve takve ustrojbene oblike smatramo važnim subjektima kojima bi trebalo biti omogućeno sudjelovanje u energetske zajednicama građana kako bi se osiguralo smanjenje energetske siromaštva.

Predlažemo brisanje članka 26. stavak 20. ZOTEE-a jer je suprotan točki 46. Preambule Direktive koja kaže:

"Energetske zajednice građana ne bi smjele trpjeti regulatorna ograničenja ako primjenjuju postojeće ili buduće informacijske i komunikacijske tehnologije za razmjenu električne energije dobivene iz proizvodnih sredstava unutar energetske zajednice građana među njezinim članovima ili vlasnicima udjela na temelju tržišnih načela, primjerice prijebojem udjela energije članova ili vlasnika udjela upotrebljavajući proizvodnju dostupnu unutar zajednice, čak i putem javne mreže, pod uvjetom da obje mjerne točke pripadaju toj zajednici. Razmjena električne energije članovima ili vlasnicima udjela omogućuje opskrbu električnom energijom iz proizvodnih postrojenja unutar zajednice bez neposredne fizičke blizine proizvodnom postrojenju i vezanosti za zajedničku mjernu točku."

S obzirom da sadašnje uređenje propisuje obvezu korištenja naprednih brojila te uvjet priključenja na istu transformatorsku stanicu, takvo uređenje je suprotno Direktivi.

Predsjednik Kluba zastupnika SDP-a

Peda Grbin

